

Seat No. : _____

ND-127
November-2021
B.A., Sem.-V
CC-303 : Gujarati

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

સૂચના : (1) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.

(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. કુલ ગુણ 42

1. કળાની વિભાવના આપી, લલિતકળાના પ્રકારો ઉપાદાન સહિત ચર્ચો. 14
2. સાહિત્યકળાની વિશેષતાઓ દર્શાવી શ્રેષ્ઠકળા તરફ મૂલવો. 14
3. ‘વિભાવાનુભાવ સંચારી સંયોગાદ રસનિષ્પત્તિ:’ સૂત્રસંદર્ભે સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. 14
4. ટૂંકનોંધ લખો. 14
 - (1) ધ્વનિ સિદ્ધાંત
 - (2) ઔચિત્ય
5. વાસ્તવદર્શી સાહિત્ય અને આધુનિક સાહિત્યની વિચારધારાનું આલેખન કરો. 14
6. પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય અને કૌતુકરાગી સાહિત્ય વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી સમીક્ષા કરો. 14
7. સાહિત્યના પ્રયોજનોની ઉદાહરણ સહિત સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 14
8. કાવ્યના હેતુઓની ચર્ચા કરો. 14

વિભાગ – II

9. નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : (ફરજીયાત) કોઈપણ આઠ 8
 - (1) કળાના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે ?
 - (A) 4 (B) 16
 - (C) 62 (D) 2
 - (2) સાહિત્યકળાનું મુખ્ય ઉપાદાન જણાવો.
 - (A) ઋગ્વેદ (B) શબ્દ-અર્થ
 - (C) સૂર-નાદ (D) રંગ-રેખા

- (3) ‘સાહિત્ય સંગીત અને કળાવિહીન મનુષ્ય સાક્ષાત પશુ સમાન છે.’ – આ વિધાન કોનું છે ?
- (A) આચાર્ય ભરત (B) ભર્તૃહરિ
(C) આચાર્ય વામન (D) અભિનવ ગુપ્ત
- (4) કઈ કળા સામાજિક અવહેલનાનો ભોગ બની હોવાનું માનવામાં આવે છે ?
- (A) સાહિત્ય (B) સંગીત
(C) શિલ્પ (D) નૃત્ય
- (5) ‘વિભાવાનુભાવ સંચારી સંયોગાત રસનિષ્પત્તિઃ’ સૂત્ર કોણે આપ્યું ?
- (A) ભટ્ટ શંકુક (B) અભિનવ ગુપ્ત
(C) આચાર્ય ભરત (D) આનંદવર્ધન
- (6) ‘અભિનવ ભારતી’ના લેખક કોણ છે ?
- (A) ભરત (B) મમ્મટ
(C) વામન (D) અભિનવ ગુપ્ત
- (7) ‘ધ્વનિ કાવ્યનો આત્મા છે.’ – આ વિધાન કયા ગ્રંથમાં છે ?
- (A) નાટ્યશાસ્ત્ર (B) અભિનવ ભારતી
(C) ધ્વન્યાલોક લોચન (D) કાવ્યપ્રકાશ
- (8) આચાર્ય મમ્મટના ગ્રંથનું નામ શું છે ?
- (A) કાવ્યપ્રકાશ (B) લોચન
(C) રામાયણ (D) કાવ્યનાં પ્રયોજન
- (9) સાહિત્યનું મુખ્ય પ્રયોજન કયું છે ?
- (A) ઉપદેશ (B) આનંદ
(C) અર્થપ્રાપ્તિ (D) યશપ્રાપ્તિ
- (10) રંગદર્શી સાહિત્યને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) કૌતુકરાગી (B) પ્રશિષ્ટ
(C) અર્વાચીન (D) કલાસિક
- (11) ચિરંતન સૌંદર્ય કયા પ્રકારની રચનાઓમાં અભિવ્યક્ત થાય છે ?
- (A) રોમેન્ટિક (B) કલાસિક
(C) આધુનિક (D) અસ્તિત્વવાદી
- (12) કાવ્યસર્જનમાં ‘જોસ્સો’ હોવો જોઈએ – આ મત કોનો છે ?
- (A) હેગલ (B) હેઝલિટ
(C) નર્મદ (D) નવલરામ

- (13) બ્રહ્માનંદ સહોદર આનંદ કાવ્યનો મુખ્ય હેતુ છે. આ વિધાન વિશે આપણો મત જણાવો.
- (A) વિધાન સાચું છે (B) વિધાન ખોટું છે
(C) તટસ્થ (D) વિધાન અસ્પષ્ટ છે.
- (14) રમણીયતાનો સિદ્ધાંત આપનાર મીમાંસકનું નામ જણાવો.
- (A) આચાર્ય મમ્મટ (B) પંડિત જગન્નાથ
(C) ભર્તૃહરિ (D) આચાર્ય વામન
- (15) ‘કાવ્યમ યશસે અર્થકૃતે વ્યવહારવિદે શિવેતરક્ષતયે સઘઃ પરનિવૃતયે’ – આ કારિકા કયા ગ્રંથમાં છે ?
- (A) નાટ્યશાસ્ત્ર (B) અષ્ટાધ્યાયી
(C) અભિનવ ભારતી (D) કાવ્યપ્રકાશ
- (16) ટી.એસ. એલિયટ સાહિત્ય મીમાંસાની કઈ વિચારણા માટે જાણીતા છે ?
- (A) રંગદર્શી (B) પ્રશિષ્ટ
(C) કૌતુકવાદી (D) અસ્તિત્વવાદી
-

